

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE KLASA 8
Szkoła Podstawowa nr 8 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1

Sprawdzanie osiągnięć ucznia:

1. Odpowiedzi ustne- prasówki
2. Kartkówki
3. Prace pisemne (referaty i projekty)
4. Sprawdziany obejmujące większe partie materiału.
5. Praca na lekcji - aktywność.

Kryteria ocen:

1. Jeżeli uczeń przygotowuje jeden raz w półroczu przegląd wydarzeń z kraju i ze świata, umie odpowiedzieć na podstawowe pytania i pojęcia(minimum 31%) zagadnień zawartych w wymaganiach podstawowych otrzymuje ocenę dopuszczającą.
2. Jeżeli uczeń umie odpowiedzieć na większość (50%) zagadnień zawartych w wymaganiach podstawowych otrzymuje ocenę dostateczną.
3. Jeżeli uczeń umie odpowiedzieć na ponad połowę (minimum 75%) zagadnień zawartych w wymaganiach ponadpodstawowych otrzymuje ocenę dobrą.
4. Jeżeli uczeń umie odpowiedzieć na większość(ponad 90%) zagadnień zawartych w wymaganiach ponadpodstawowych otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
5. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który oprócz zagadnień wymienionych w wymaganiach podstawowych i ponadpodstawowych, zna zagadnienia wykraczające poza podstawę programową, bierze udział w konkursach i projektach przedmiotowych i osiąga w nich znaczące sukcesy .

Sposoby oceniania:

- Stopniem
- Pochwałą
- Plusami/minusami
- Wyróżnienie: eksponowanie prac na wystawkach, gazetkach klasowych.

Ocenę ze sprawdzianów ustala się w skali procentowej:

- Ocena celująca – 6
- Ocena bardzo dobra – 5
- Ocena dobra – 4
- Ocena dostateczna – 3
- Ocena dopuszczająca – 2
- Ocena niedostateczna - 1

Ocenę ze sprawdzianów ustala się w skali procentowej:

- 0 – 30 % - ndst
- 31 – 49% - dop
- 50 – 74% - dst
- 75 – 91% - db
- 92 – 99 % - bdb
- 100 % - cel

Stosuje się określoną wagę i sposób zapisu:

- Sprawdzian, test, praca klasowa – kolor czerwony
- Kartkówka – kolor zielony
- Odpowiedzi ustne – kolor czarny
- Projekty, praca na lekcji – kolor fioletowy

Nauczyciel zapoznaje uczniów ze szczegółowymi wymaganiami z Wiedzy o Społeczeństwie na pierwszej lekcji organizacyjnej w danym roku szkolnym.

ZASADY PRZEDMIOTOWEGO OCENIANIA:

1. Oceniamy: systematycznie, rzetelnie, sprawiedliwie.
2. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu półrocza zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, np.: brak projektu, pomocy potrzebnych do lekcji, niegotowości do odpowiedzi.
3. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych i sprawdzianów.
4. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każdą odpowiedź jeśli będzie nieprzygotowany ocenę niedostateczną. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/prawnego opiekuna.
5. Uczeń każde nieprzygotowanie zgłasza przed lekcją.
6. Aktywność na lekcji, np. częste zgłaszanie się, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywna praca w grupach może być oceniana plusami „+” (za 6 „+” uczeń otrzymuje ocenę celującą).
7. Uczeń, który opuścił sprawdzian, kartkówkę, pisze go w terminie ustalonym przez nauczyciela.
8. Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu/kartkówki w terminie uzgodnionym przez nauczyciela – w ciągu tygodnia od jej otrzymania.
9. Spisywanie na sprawdzianie/kartkówce jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
10. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od 3 do 7 dni (w zależności od długości absencji).

Informowanie o ocenach:

1. Wszystkie oceny są jawne i wystawione wg ustalonych kryteriów.
2. Wszystkie pisemne uwagi nauczyciela oraz oceny powinny być przez rodzica/opiekuna podpisane.
3. W przypadku trudności w nauce, częstszego nieprzygotowania do lekcji, lekceważącego stosunku do przedmiotu – rodzice informowani będą podczas organizowanych indywidualnych spotkań z nauczycielem. Nauczyciel wówczas wskaże sposoby pomocy uczniowi w nauce.
4. Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny.
5. Tydzień przed radą klasyfikacyjną uczniowie informowani są o przewidywanych ocenach semestralnych/rocznych.
6. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną otrzymanych ocen.
7. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu zgodnie z zasadami określonymi w PZO.

Ewaluacja PZO.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z przedmiotu podlegają ewaluacji raz w roku w ramach prac zespołu humanistycznego.

P - wymagania podstawowe

PP - wymagania ponadpodstawowe

Ocena dopuszczająca P	Ocena dostateczna P	Ocena dobra PP	Ocena bardzo dobra PP	Ocena celująca PP
<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi wymienić czynniki, które kształtują człowieka jako jednostkę. • Wie, czym się zajmuje przedmiot wiedza o społeczeństwie. • Wie, czym są komunikaty werbalne i niewerbalne. • Wymienia najważniejsze potrzeby człowieka. • Wymienia kilka przykładów ról społecznych, które odgrywa. • Wie, czym są zbiorowości społeczne. • Wie, czym są normy grupowe. • Wie, jaką rolę w społeczeństwie odgrywa rodzina. • Potrafi wymienić wartości ważne dla rodziny. • Potrafi poprawnie określić najważniejsze wydatki i dochody gospodarstwa domowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi podać przykłady nauk humanistycznych. • Rozumie zasady komunikowania się i je stosuje. • Potrafi wskazać przykłady potrzeb pierwotnych – biologicznych oraz wtórnych – psychicznych i społecznych. • Wyjaśnia pojęcie socjalizacja. • Wie, czym są: interakcja i więzi społeczne. • Wie, czym są grupy społeczne. • Dokonuje podziału grup społecznych na formalne i nieformalne, pierwotne i wtórne, duże i małe. • Wskazuje przyczyny powstawania konfliktów. • Opisuje rodzinę jako grupę społeczną. • Wie, czym są rodziny dwupokoleniowe i wielopokoleniowe; rozumie, na czym polega rola rodziców i osób starszych. • Zna i rozumie zasady racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. • Rozumie pojęcie deficyt budżetowy i wie, jak uniknąć deficytu budżetowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia elementy osobowości człowieka. • Zna znaczenie słowa asertywność. • Wie, jak przygotować samodzielnie prezentację i publicznie ją przedstawić. • Charakteryzuje człowieka jako istotę społeczną i podaje stosowne przykłady. • Wymienia różne rodzaje więzi społecznych. • Wie, jaką funkcję pełnią role społeczne. • Zna sposoby rozwiązywania konfliktów. • Wie, jakimi metodami można osiągnąć kompromis. • Potrafi wymienić akty prawne, które opisują rodzinę. • Zna prawa i obowiązki rodziców i dzieci. • Umie wyjaśnić rolę i znaczenie gospodarstwa domowego w gospodarce państwa. • Potrafi zaplanować i rozpiścić zrównoważony budżet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi wymienić i opisać dziedziny humanistyki, które tworzą wiedzę o społeczeństwie. • Opisuje elementy osobowości człowieka i określa, jak wpływają na różnorodność ludzi. • Potrafi wskazać zachowania asertywne. • Wyjaśnia, jaką funkcję pełni społeczeństwo w procesie socjalizacji. • Charakteryzuje różne rodzaje więzi społecznych. • Potrafi wskazać, jak poszczególne grupy wpływają na odgrywane przez nas role społeczne. • Charakteryzuje wybrane zbiorowości społeczne. • Potrafi określić rolę zbiorowości w życiu społecznym. • Charakteryzuje różne sposoby podjęcia decyzji w grupie oraz wskazuje ich dobre i złe strony. • Wymienia najważniejsze rodzaje konfliktów. • Wymienia i opisuje podstawowe funkcje pełnione przez rodzinę. • Analizuje wartości ważne dla rodziny. • Opisuje prawa i obowiązki rodziców i dzieci. • Zna współczesne typy rodziny. • Przedstawia rolę rodziców i osób starszych w rodzinie oraz umie skorzystać z ich doświadczenia pomocnego podczas projektowania budżetu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje najważniejsze zasady skutecznego komunikowania się. • Potrafi samodzielnie przygotować autoprezentację. • Opisuje rolę więzi społecznych w budowaniu relacji społecznych. • Opisuje człowieka jako istotę społeczną, używając poznanych pojęć. • Charakteryzuje różne grupy społeczne, wskazując ich specyficzne cechy. • Określa, jaką rolę odgrywają różne grupy społeczne. • Wskazuje sposoby rozwiązania prostego konfliktu interpersonalnego na drodze kompromisu. • Analizuje wpływ, jaki rodzina wywiera na dzieci. • Wyjaśnia, że współudział w planowaniu budżetu jest przejawem postawy obywatelskiej i patriotycznej. • Rozwija postawę odpowiedzialności i przedsiębiorczości w codziennym życiu gospodarstwa domowego.

<ul style="list-style-type: none"> • Wie, czym jest państwo. • Zna najważniejsze cechy państwa. • Potrafi określić, gdzie i kiedy narodziła się idea demokracji. • Wie, czym jest demokracja bezpośrednia i demokracja pośrednia (przedstawicielska). • Wie, czym jest konstytucjonalizm. • Wie, czym jest preambuła. • Wie, czym jest zasada pluralizmu politycznego. • Potrafi wskazać różnice pomiędzy partią polityczną a inną organizacją społeczną. • Wyjaśnia pojęcie demokracji przedstawicielskiej. • Wymienia cechy demokratycznych wyborów. • Wie, czym jest republikańska forma rządów. • Potrafi wskazać, kto sprawuje w Polsce władzę wykonawczą. • Wyjaśnia zasadę państwa prawa. • Przedstawia podział władzy sądowniczej na sądy powszechne, wojskowe, administracyjne i trybunały. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia podstawowe funkcje państwa. • Wskazuje wewnętrzne i zewnętrzne funkcje państwa. • Wymienia najważniejsze zasady demokracji. • Wie, czym jest referendum. • Potrafi podać przykłady spraw, które mogą być poddawane pod referendum. • Wymienia najważniejsze szczególne cechy konstytucji. • Wie, czym jest i dlaczego został powołany Trybunał Konstytucyjny. • Potrafi opisać system monopartyjny, dwupartyjny i wielopartyjny. • Wyjaśnia pojęcie koalicji rządowej. • Wie, czym jest czynne i bierne prawo wyborcze. • Potrafi określić, kto wchodzi w skład rządu. • Wie, jak są przeprowadzane w Polsce wybory prezydenckie. • Odszukuje i opracowuje informację o prezydentach wybranych w wyborach bezpośrednich. • Zan strukturę sądownictwa powszechnego. • Wie w jakich sprawach orzeka sąd rejonowy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi podać przykłady, jak państwo realizuje swoje zadania. • Wyjaśnia zasadę trójpodziału władzy. • Wymienia najważniejsze zasady ustrojowe zapisane w konstytucji. • Potrafi podzielić partie zasiadające w sejmie, wskazując partie prawicowe centrowe i lewicowe. • Wyjaśnia pojęcie <i>opozycja</i>. • Wymienia najważniejsze instytucje sejmu i senatu. • Potrafi wymienić kilka kompetencji sejmu i senatu. • Podaje imiona i nazwiska urzędującego prezesa i wiceprezesów Rady Ministrów. • Wymienia prezydentów RP wybranych w wyborach bezpośrednich. • Podaje przykłady kompetencji prezydenta. • Wyjaśnia zasady: niezależności, niezawisłości oraz dwuinstancyjności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje elementy tworzące państwa. • Opisuje najważniejsze cechy państwa. • Opisuje, czym jest demokracja pośrednia i bezpośrednia, podaje przykłady stosowania tych zasad. • Potrafi uzasadnić konieczność ochrony praw mniejszości w demokracji. • Podaje zasady organizacji referendum. • Charakteryzuje szczególne cechy konstytucji. • Analizuje teś preambuły <i>Konstytucji RP</i> i wskazuje najważniejsze wartości do, których się odwołuje. • Podaje przykłady spraw, którymi może zająć się Trybunał Konstytucyjny. • Wymienia funkcje partii politycznych. • Potrafi wskazać różnice pomiędzy różnymi systemami partyjnymi. • Wymienia najważniejszy cele partii prawicowych, centrowych i lewicowych. • Wyjaśnia, dlaczego wybory są elementem demokracji pośredniej, czyli przedstawicielskiej. • Opisuje cechy demokratycznych wyborów. • Opisuje wskazaną funkcję parlamentu. • Odwołując do zasady dobra wspólnego, wyjaśnia, czym jest republikańska forma rządów. • Wie, kto może kandydować na urząd Prezydenta RP. • Wyjaśnia, jak wyłaniany jest rząd. • Potrafi wyjaśnić pojęcia: <i>rząd większościowy</i> i <i>rząd mniejszościowy</i>. • Przedstawia kompetencje Rady Ministrów. • Wie, czym zajmują się sądy powszechne, wojskowe administracyjne i trybunały. 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje funkcje państwa. • Opisuje zadania, które powinno realizować państwo. • Opisuje zasady demokratyczne. • Wymienia ważne referenda krajowe i lokalne. • Przedstawia historię konstytucjonalizmu. • Potrafi wskazać dział konstytucji, w którym opisane są poszczególne kwestie. • Opisuje działanie Trybunału Konstytucyjnego. • Ocenia różne systemy polityczne. • Wyjaśnia, dlaczego istnieje konkurencja pomiędzy partiami politycznymi. • Potrafi podać przykłady sytuacji, gdy prawa wyborcze mogą być ograniczone. • Opisuje, jak działa polski parlament. • Wie, na czym polega dualizm władzy wykonawczej w RP. • Podaje przykłady najważniejszych uprawnień prezydenta. • Potrafi, korzystając z różnych źródeł, opisać działania obecnie urzędującego prezydenta. • Potrafi wskazać decyzje rządu, które miały wpływ na indywidualne życie swoje lub swojej rodziny. • Podaje przykłady naruszania zasad państwa prawa. • Wyjaśnia najważniejsze zasady określające działalność władzy sądowniczej. • Opisuje, jak działają organy wymiaru sprawiedliwości.
<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia kilka kierunków 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia cele i przejawy 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia państwa należące do 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje najważniejsze kierunki 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia przykłady misji

<p>polskiej polityki zagranicznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje przyczyny powstania Unii Europejskiej. • Znajduje informacje o życiorysie politycznym Ojców Europy. • Potrafi wymienić korzyści z polskiego członkostwa w UE. • Wyjaśnia, czym jest zjawisko globalizacji. 	<p>działania Organizacji Narodów Zjednoczonych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje cele i różne formy działalności Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego. • Wymienia ogólne cele UE. • Wymienia osoby z Polski, które pełnią ważne funkcje w instytucjach unijnych. • Wyjaśnia pojęcia: <i>fundamentalizm religijny i terroryzm</i>. 	<p>NATO.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedstawia działalność Polski w ONZ, Unii Europejskiej i NATO. • Potrafi wymienić państwa członkowskie UE. • Wymienia najważniejsze instytucje UE. • Wymienia podstawowe prawa obywateli Unii Europejskiej. • Wymienia problemy ekonomiczne i demograficzne świata. • Wymienia problemy związane ze środowiskiem naturalnym i chorobami. 	<p>polityki zagranicznej: suwerenność współpraca w organizacjach międzynarodowych, polityka regionalna, polityka wschodnia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa okoliczności powstania ONZ i NATO. • Opisuje najważniejsze organy NATO i ONZ. • Wymienia Ojców Europy i wskazuje z jakich krajów pochodzili. • Wskazuje pięć najważniejszych wydarzeń związanych z powstaniem UE, uzasadnia swój wybór. • Opisuje, jakie funkcje pełnią Polacy w instytucjach europejskich. • Opisuje korzyści z członkostwa w UE dla gospodarki oraz społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych. • Podaje przykłady programów finansowanych z UE. • Charakteryzuje problemy ekonomiczne i demograficzne współczesnego świata. • Znajduje i opracowuje informacje o konfliktach toczących się na świecie. • Charakteryzuje problemy związane ze środowiskiem naturalnym i chorobami. • Opisuje zjawisko terroryzmu. 	<p>wojskowych ONZ i NATO.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymienia i opisuje organizacje wyspecjalizowane działające w ramach ONZ. • Na podstawie szczegółowych celów wskazuje główne kierunki rozwoju UE do 2020 roku. • Zna skład i zadania najważniejszych instytucji UE. • Potrafi podać liczbę polskich eurodeputowanych. • Opisuje, jak prawa obywatela UE wpływają na życie obywateli państw członkowskich. • Opisuje globalizację w różnych aspektach. • Przetawia propozycje działań w kierunku rozwiązania problemów współczesnego świata.
---	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje, z czego wynikają prawa człowieka. • Uzasadnia, dlaczego prawa człowieka są niezbywalne. • Wymienia prawa i wolności osobiste, które są ważne dla młodych osób. • Wymienia prawa i wolności osobiste, które są ważne dla młodych osób. • Wymienia różne systemy ochrony praw człowieka. • Zna najważniejsze zadania policji i służb porządkowych. • Wie, na czym polega przymus bezpośredni. • Opisuje, czym jest przemoc rówieśnicza. • Wskazuje, które rodzaje przemocy rówieśniczej są zaliczane do przestępstw, a które – do wykroczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje źródła ludzkiej godności. • Wymienia najważniejsze cechy praw człowieka. • Wie, jak pojęcia: <i>wolności</i> i <i>prawa</i> charakteryzowane są w <i>Konstytucji RP</i>. • Wie, jak pojęcia: <i>wolności</i> i <i>prawa</i> charakteryzowane są w <i>Konstytucji RP</i>. • Wie, jaką rolę w ochronie praw człowieka pełni Rzecznik Praw Obywatelskich. • Podaje przykłady środków przymusu bezpośredniego. • Wymienia podstawowe rodzaje przemocy. • Potrafi wymienić różne typy przestępstw. • Wie, jaki sąd rozpatruje sprawy nieletnich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia cechy praw człowieka. • Wymienia najważniejsze dokumenty, które tworzą międzynarodowy system ochrony praw człowieka. • Wie, kiedy powstała <i>Powszechna Deklaracja Praw Człowieka</i>. • Wymienia ogólne zasady dotyczące praw i wolności zapisanych w polskiej konstytucji. • Wymienia różne formy uczestniczenia obywateli w życiu publicznym. • Wymienia ogólne zasady dotyczące praw i wolności zapisanych w polskiej konstytucji. • Wymienia różne formy uczestniczenia obywateli w życiu publicznym. • Wymienia najważniejsze elementy systemu praw człowieka w Polsce. • Wymienia organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony praw człowieka. • Wymienia działania UNICEF na rzecz praw dzieci. • Opisuje działania Rzecznika Praw Dziecka. • Wskazuje sytuacje, gdy służby porządkowe mogą użyć przymusu bezpośredniego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wie, czym jest prawo naturalne i określa jego wpływ na rozwój idei praw człowieka. • Charakteryzuje pojęcie godności, rozróżniając godność osobową człowieka od godności osobistej. • Na podstawie preambuły <i>Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka</i> analizuje jej najważniejsze treści. • Wskazuje na różnice pomiędzy prawami a wolnościami. • Potrafi wskazać granice wolności i zakres praw gwarantowany przez państwo. • Wskazuje na różnice pomiędzy prawami a wolnościami. • Potrafi wskazać granice wolności i zakres praw gwarantowany przez państwo. • Opisuje najważniejsze funkcje Rzecznika Praw Obywatelskich. • Opisuje działania organizacji pozarządowych na rzecz ochrony praw człowieka. • Opisuje wybrane prawa zapisane w <i>Konwencji o prawach dziecka</i>. • Podaje przykłady naruszania praw dziecka. • Podaje przykłady sytuacji, w których policja może korzystać ze swoich uprawnień. • Wskazuje różnice pomiędzy wykroczeniem, występkiem a zbrodnią. • Wymienia środki, które może zastosować sąd wobec nieletniego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawia najważniejsze wydarzenia związane z rozwojem idei praw człowieka. • Wymienia najważniejsze zadania międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka. • Potrafi wymienić i scharakteryzować wybrane prawa osobiste i polityczne zapisane w <i>Konstytucji RP</i>. • Wie, czym jest ludowa inicjatywa ustawodawcza. • Potrafi wymienić i scharakteryzować wybrane prawa osobiste i polityczne zapisane w <i>Konstytucji RP</i>. • Wie, czym jest ludowa inicjatywa ustawodawcza. • Potrafi przedstawić sposób złożenia wniosku do RPO. • Wskazuje sytuacje, które uprawniają do podejmowania interwencji przez Rzecznika Praw Dziecka. • Wymienia instytucje, które zajmują się ochroną praw człowieka w systemie uniwersalnym, regionalnym i krajowym. • Potrafi określić, jak należy się zachować w sytuacjach, gdy mamy do czynienia z przemocą. • Opisuje, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za czyny karalne w zależności od wieku. • Wskazuje sytuacje, w których zatrzymanego nieletniego należy natychmiast zwolnić.
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Wie, czym są środki masowego przekazu. • Wymienia i opisuje umiejętności, które umożliwią swobodne poruszanie się wśród natłoku informacji. • Odnajduje w mediach informacje na wskazany temat, analizuje je. • Wymienia najważniejsze funkcje reklamy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia różne rodzaje mediów, dzieląc je na: pisane, audiowizualne i interaktywne. • Wyjaśnia pojęcia: <i>społeczeństwo informacyjne</i> i <i>globalna wioska</i>. • Wie dlaczego dziennikarstwo jest zawodem zaufania publicznego. • Wie, czym jest reklama społeczna. • Odszukuje w Internecie komunikaty z badań opinii publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia funkcje mediów. • Wyjaśnia pojęcie czwartej władzy. • Wymienia zachowania etyczne w mediach elektronicznych. • Odróżnia fakty od komentarzy. • Wymienia różne techniki manipulacji stosowane w reklamach. • Wie, na czym polega znaczenie badań opinii publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje różne rodzaje mediów. • Wyjaśnia, dlaczego media są nazywane czwartą władzą. • Uzasadnia, czy społeczeństwo polskie jest społeczeństwem wiedzy. • Wymienia i opisuje zjawiska utrudniające przepływ informacji w sieci. • Wymienia i opisuje zasady etyki dziennikarskiej. • Krytycznie analizuje wybrany przekaz reklamowy. • Odczytuje i interpretuje wyniki sondaży opinii publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje różne funkcje mediów. • Opisuje, jaką rolę odgrywają media we współczesnym społeczeństwie. • Wyjaśnia pojęcie <i>public relations</i>. • Opisuje wpływ mediów na zjawisko globalizacji. • Wyjaśnia, dlaczego nie należy mieszać faktów z komentarzami i opiniami. • Przedstawia krótko dzieje reklamy. • Wymienia i analizuje różne reklamy społeczne.
<ul style="list-style-type: none"> • Wie czym jest cyberprzestrzeń. <p>Wymienia konkretne przejawy globalizacji</p> <p>Podaje przykłady pomocy humanitarnej</p> <p>Wskazuje przykłady działań terrorystycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia zasady bezpieczeństwa w sieci. <p>Wskazuje na mapie wybrane państwa bogatej Północy i biednego Południa</p> <p>Wyjaśnia na czym polega różnica między państwami bogatej Północy i biednego Południa</p> <p>Podaje przykłady działań mających na celu zwalczanie terroryzmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia zagrożenia i korzyści wynikające z korzystania z cyberprzestrzeni. • Wymienia najważniejsze rodzaje szkodliwych programów, które stanowią zagrożenie dla uczestników cyberprzestrzeni. <p>Podaje przykłady dowodzące istnienia dysproporcji rozwojowej między państwami biednego Południa i bogatą Północą</p> <p>Uzasadnia konieczność udzielania pomocy humanitarnej</p> <p>Przedstawić najistotniejsze przyczyny współczesnych konfliktów międzynarodowych</p> <p>Wskazuje czym jest ludobójstwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wymienia najważniejsze funkcje cyberprzestrzeni. • Zan zasady, jakie należy stosować aby uchronić się przed szkodliwym oprogramowaniem. <p>Wskazuje przyczyny dysproporcji rozwojowych istniejących we współczesnym świecie</p> <p>Wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z procesu globalizacji</p> <p>Wyjaśnia czym jest grupa G7</p> <p>Wymienia różne formy terroryzmu</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego walka z terroryzmem jest trudna i często mało skuteczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi uzasadnić, że cyberprzestrzeń to miejsce służące swobodnemu przekazywaniu idei i informacji. <p>Zaprezentować informacje dotyczące działalności wybranej organizacji pozarządowej zajmującej się udzielaniem pomocy humanitarnej</p> <p>Przedstawić najistotniejsze problemy z którymi boryka się wybrane państwo zaliczane do biednego Południa</p> <p>Prezentuje informacje dotyczące wybranego konfliktu międzynarodowego</p>

Opracowała: mgr Renata Dziewit